

Stiftelsen Församlingen Agape
jan.rosman@agape.se

Rektorn vid Johannesskolan
peranders@abrahamsson.cc

Beslut för grundskola, grundsärskola och fritidshem

efter tillsyn i Johannesskolan
i Norrköpings kommun

Tillsyn i Johannesskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Norrköpings kommun under våren 2013.

Johannesskolan besöktes av Skolinspektionen den 28 och den 29 maj 2013.

Fakta om skolan

Johannesskolan ligger i den södra delen av Norrköping. Skolan delar sedan 2010 sina lokaler med församlingen Agape. Byggnaden är omfattande och flera ombyggnadsprojekt pågår för anpassa lokalerna till såväl skolans som församlingens olika behov. Huvudman för skolan är Stiftelsen Församlingen Agape med organisationsnummer 819000-9996.

Verksamheten vid Johannesskolan startade under namnet Vindruvan–Norrköpings kristna skola läsåret 1992 och omfattar idag förskoleklass och årskurserna 1–9 samt fritidshem. Huvudmannen har även tillstånd för grundsärskola. Skolan hade vid tillsynsbesöket åtta elever i förskoleklassen, 68 elever i grundskolan och en elev i grundsärskolan. 30 elever deltar i fritidshemmets verksamhet. Skolan har konfessionell inriktning med kristen profil. Av intervjuer och dokument framgår att skolan genomför morgonsamlingar varje dag och så kallad Chapel, en form av musikgudstjänst varje onsdag.

Av skolans egna sammanställningar av elevernas resultat i årskurs 3 framgår att alla åtta elever når kunskapskraven i de ämnen som ingår i undervisningen 2012. Den egna statistiken omfattar också resultat från 2009 till 2011 och där framgår att flertalet elever når målen. Under 2010 och 2011 är det mellan en och tre elever som inte når målen i alla ämnen.

Skolans sammanställning av resultaten för årskurs 6 visar att alla elever når målen i flertalet ämnen 2012. Undantaget är engelska, matematik och svenska där 70 procent når kunskapskraven 2012. Av skolans egen statistik för årskurs 5 åren 2009-2011 framgår att andelen elever som når målen i alla ämnen har varierat mellan 67 och 100 procent. Störst andel som når målen/kunskapskraven är det under 2012. Skolans egen sammanställning av resultatet för årskurs 9 år 2012 visar att flertalet elever når kunskapskraven i samtliga ämnen. Enstaka elever når inte kunskapskraven i engelska, hem- och konsumentkunskap, matematik, historia och svenska.

Nationell statistik för årskurs 9 visar att 79 procent av eleverna har uppnått målen i samtliga ämnen 2012. Detta innebär att skolan presterar något bättre resultat än riket som helhet. Det genomsnittliga meritvärdet för Johannesskolan 2012 var enligt nationell statistik 229,3 vilket är högre än motsvarande värde i riket.

Tillsynen visar att elever som studerar inom grundsärskolan erbjuds undervisning utifrån grundsärskolans kursplaner. Skolan har nära kontakt med hemkommunen och erhåller kontinuerligt pedagogiskt stöd för att säkerställa att utbildningen utförs i enlighet med styrdokumentet.

Helhetsbedömning

Tillsynen i Johannesskolan visar att huvudmannen behöver vidta åtgärder för att alla elever ska nå kunskapskraven i samtliga ämnen. Ett viktigt led i detta är att förbättra dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet så att det tydligt framgår vilka insatser som krävs för en ökad måluppfyllelse.

Av tillsynen framgår att skolan utreder och erbjuder särskilt stöd till elever som är i behov av detta men ytterligare insatser behövs för att säkerställa att elever som är i behov av studiehundledning på modersmålet får detta behov tillgodosett. Insatser behövs för att öka kunskapen om åtgärdsprogrammen så att de kan fungera som verktyg i arbetet med elever i behov av särskilt stöd.

Tillsynen visar att skolan erbjuder en trygg miljö och att eleverna får möjlighet att fokusera på sin kunskapsutveckling.

Fritidshemmet erbjuder enligt vad som framgår av tillsynen en verksamhet som i stort motsvarar styrdokumentens krav men behöver förbättra samverkan med skolan för att skapa sammanhang i elevernas lärande.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) huvudmannen att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brist/brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 6 mars 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Huvudmannen måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Säkerställa att fritidshemmet samverkar med skolan för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande och för att skapa en verksamhet som kompletterar skolan innehållsmässigt.

Motivering

Av skollagen framgår att fritidshemmet kompletterar utbildningen i grundskolan och ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov. Vidare framgår av läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet att samarbetsformerna mellan förskoleklass, skola och fritidshem ska utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Samarbetet ska utgå från de nationella mål och riktlinjer som gäller för respektive verksamhet.

Av intervjuer med lärare och personal vid fritidshemmet framgår att det finns en planering för fritidshemmets verksamhet. Planeringen utgår från ett återkommande eller rullande schema som omfattar tre veckor där de olika aktiviteterna med anknytning till t.ex. årstider anges. Aktiviteterna återkommer regelbundet och det görs sällan någon

avstämning med skolan för att komplettera eller gemensamt skapa samverkan som anknyter till elevernas undervisning. Det finns dock goda förutsättning för samverkan mellan skola och fritidshem då flera lärare arbetar en viss del av sin tjänst såväl inom skolan som inom fritidshemmet. Av intervjuer med rektor och huvudman bekräftas bilden att samverkan mellan skola och fritidshem är ett utvecklingsområde.

Skolinspektionen bedömer att samverkan inte sker i den utsträckning som behövs för att fritidshemmet ska kunna komplettera skolan innehållsmässigt.

Författning

14 kap. 2 § skollagen

Lgr 11, 2.5 Övergång och samverkan

Särskilt stöd

Bedömning

Huvudmannen måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Säkerställa att studiehandleddning på modersmålet ges till elever som har behov av det.
- Säkerställa att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Studiehandleddning på modersmålet

Av skolförordningen framgår att en elev ska få studiehandleddning på sitt modersmål om eleven behöver det.

Av tillsynen vid Johannesskolan framgår att det finns elever med annat modersmål än svenska. Av intervju med rektorn framgår att studiehandleddning inte har utretts och heller inte getts till någon elev.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte utreder behovet av studiehandleddning och det är därmed inte säkerställt att alla elever som är i behov studiehandleddning på modersmålet får detta stöd.

Åtgärdsprogram

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet är ett beslut och ska innehålla information om hur det kan överklagas.

Ett åtgärdsprogram är enligt Skolverkets allmänna råd; Arbete med åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd, (SKOLFS 2013:8), ett redskap för lärare, annan skolpersonal och rektorer i arbetet med att stödja en elev i behov av särskilt stöd, så att hon eller han får förutsättningar att utvecklas i riktning mot kunskapsmålen i läroplanen och nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Samtidigt är det en skriftlig bekräftelse på elevens behov av särskilt stöd och vilka stödåtgärder som ska vidtas. I det praktiska

arbetet ska åtgärdsprogrammet fungera som ett stöd vid planeringen och genomförandet av den pedagogiska verksamheten kring eleven. Ett åtgärdsprogram gäller vid den skola där det har beslutats, men det kan även fungera som ett värdefullt informationsunderlag vid övergången till en annan skola.

Av tillsynen framgår att åtgärdsprogram utarbetas för elever som är i behov av särskilt stöd. I de exempel på åtgärdsprogram som har granskats beskrivs vilka svårigheter eleven har, vilka åtgärder som behövs samt vilka målen är. Åtgärderna utvärderas genom att det beskrivs vilka mål i ämnens kursplaner som har nåtts eller inte har nåtts. Det anges också i den blankett som används att åtgärdsprogrammet ska undertecknas men inte av vem. Det finns beskrivningar av elevernas kunskaper som utgår från kunskapskraven i kursplanerna och där målen är konkreta och möjliga att utvärdera. I den mall som använts saknas information om hur åtgärdsprogrammet ska utvärderas. Åtgärdsprogrammen är heller inte utformade som beslut där det tydligt framgår att rektorn är ansvarig och det framgår inte att åtgärdsprogrammet är möjligt att överklaga till Skolväsendets överklagandenämnd.

Skolinspektionen bedömer utifrån detta att åtgärdsprogrammen inte är utformade i enlighet med författningarna.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

5 kap. 4 § skolförordningen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Huvudmannen måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Säkerställa att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete, dvs. en planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet, framgår bland annat att rektorn bör skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet. Det är angeläget att rektorn ser till att den dokumentation som personalen gör i olika delar av kvalitetsarbetet systematiseras och sammanställs så att den går att analysera. Personal, elever och vårdnadshavare behöver en samlad bild av verksamhetens resultat, måluppfyllelse och kvalitetsarbete för att ha möjlighet att vara delaktiga, göra val och påverka utbildningens utveckling.

Av tillsynen framgår att det finns en planering för det systematiska kvalitetsarbetet både på huvudmann- och skolnivå. Av rektorns svar framgår också att skolans elever

och elevernas vårdnadshavare besvarar årliga enkäter och lärarna gör både individuella omdömen och gruppomdömen om innehållet i undervisningen om elevernas inflytande och arbetsmiljön på skolan. Tillsammans med betygsresultat görs också sammanställningar av elevernas resultat i förhållande till målen i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna och resultaten i de nationella proven.

Tillsynen visar således att det görs uppföljningar och sammanställningar på olika nivåer och det finns en diskussion mellan skolans personal om elevernas resultat. Den dokumentation som granskats inför tillsynen beskriver dock mestadels vilken planering som finns för huvudmannen och skolan. Förutom kopior på de enkäter som skolan gör redovisas inga resultat som beskriver i vilken grad eleverna har nått målen för utbildningen utifrån ett helhetsperspektiv för skolan. Resultat som kan ligga till grund för en analys där det tydligt framgår vilka prioriterade åtgärder skolan måste vidta för att nå en högre måluppfyllelse.

Skolinspektionen bedömer utifrån detta att det systematiska kvalitetsarbetet vid Johanneskolan inte är dokumenterat på ett sätt som motsvarar författningarnas krav.

Författning

4 kap. 6§ skollagen

Personalkompetens

Bedömning

Huvudmannen måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Säkerställa att rektorn har pedagogisk utbildning.

Motivering

Enligt skollagen får bara den anställas som rektor som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt.

Av tillsynen framgår att rektorn har en utbildning som ekonom och erfarenhet från arbete inom näringslivet. Rektorn har erfarenhet av undervisning i de skolor som tillhör huvudmannen, men saknar pedagogisk utbildning.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att rektorn inte uppfyller kraven i skollagen att genom utbildning ha förvärvat pedagogisk insikt.

Författning

2 kap. 11 § skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Huvudmannen måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Säkerställa att skolan anordnar språkval i enlighet med författningarna.

Motivering

Enligt skollagen ska det som ämne finnas språkval.

Av tillsynen framgår att skolan erbjuder de språk och modersmål som anges i skolförordningen. Elever som inte väljer något modernt språk erbjuds undervisning i svenska och engelska under beteckningen BAS. Av intervjuer och lektionsbesök framgår dock att tiden för språkval används som stöd i t.ex. de samhällsorienterande ämnena. Skolinspektionen betonar vikten av att eleverna får stöd i alla ämnen, men det inte är förenligt med författningarna att använda tiden för språkval till stödundervisning. Skolinspektionen bedömer att skolan inte anordnar språkval i enlighet med författningarna.

Författning

10 kap. 4 § skollagen

5 kap. 7–13 §§ skolförordningen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) huvudmannen en anmärkning.

Huvudmannen ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 6 mars 2014.

Grundläggande värden och inflytande**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist/brister inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Säkerställa att utformningen av inflytandet anges i planeringen av verksamheten och skolan samt fritidshemmet har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad.

Motivering

Enligt skollagen och läroplanen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. Rektorn har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Den närmare utformningen av inflytandet ska anges i samband med planeringen av verksamheten, som en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Av tillsynen vid Johannesskolan framgår att lärarna på flera sätt erbjuder eleverna inflytande i undervisningen och det finns forum där eleverna kan framföra sina åsikter och ställningstaganden. Det framgår dock inte av verksamhetens planering hur inflytandet ska utformas.

Skolinspektionen bedömer att detta inte är i enlighet med författningarna men mot bakgrund av att skolan bedriver ett gott arbete med att ge eleverna inflytande bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och tilldelar huvudmannen en anmärkning.

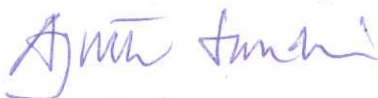
Författning

4 kap. 4, 6, 14 §§ skollagen

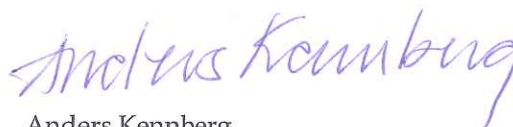
Lgr 11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande och 2.8 Rektorns ansvar

I ärendets slutliga handläggning har enhetschef Allan Westerdahl, utredare Sofia Lindstrand och avdelningsjurist Carin Holtz deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Agneta Sanden
Avdelningschef

Anders Kennberg
Undervisningsråd/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.